

Aan de leden van de raad

datum 5 november 2024
uw brief/kenmerk
zaaknummer 408229
behandeld door Ferry Rijnsburger
betreft Raadsbrief inzake luiers
bijlage(n)

Beste raadsleden,

Op 25 april 2024 is tijdens de behandeling van het raadsvoorstel Afvalbeleid 2024-2026 toegezegd om een verdere verkenning van de mogelijkheid van aparte inzameling en recycling van luiers en ander incontinentiemateriaal uit te voeren. Hierbij zouden ook de kosten en baten van deze mogelijkheden in kaart worden gebracht.

Huidige beleid incontinentiemateriaal

Vanaf 1 januari 2020 is er in de gemeente Nieuwkoop sprake van een gedifferentieerd tarief voor restafval. Bewoners met relatief meer restafval door gebruik van incontinentiemateriaal ontvangen een tegemoetkoming in de kosten.

Mogelijkheden om luiers en incontinentiemateriaal te recyclen

Onderzoek naar de mogelijkheden tot recycling van luiers en incontinentiemateriaal heeft helaas de conclusie opgeleverd dat Nederland heeft te kampen met een groot capaciteitsprobleem. De installatie van afvalenergiecentrale ARN in Weurt (Gelderland), goed voor een jaarlijkse verwerking van 15.000 ton, is nog steeds de enige plaats waar deze vorm van recycling mogelijk is. ARN neemt voorlopig geen nieuwe klanten aan en stuurt daarom ook geen offerte toe.

Op dit moment is de verwachting van de toekomstige capaciteit als volgt:

- ARN wil uitbreiden, maar het is nog onduidelijk of en eventueel wanneer er een vergunning wordt verkregen.
- Afvalverwerker Meerlanden heeft de ambitie om in 2025/2026 een installatie in operatie te hebben waar 25.000 ton verwerkt kan worden. Momenteel is Meerlanden bezig met intentieverklaringen bij hun eigen gemeenten om er zeker van te zijn dat er voldoende volume zal zijn. Ook Meerlanden loopt tegen belemmeringen aan. Zoals onvoldoende stroomvoorziening en gebrek aan een locatie waardoor het onzeker is of de installatie in 2025/2026 operationeel gaat zijn.

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop

Telefoon:

14 0172 (geen netnummer nodig)

Bezoekadres:

Postadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

Postbus 1

info@nieuwkoop.nl

2441 LE Nieuwveen

2460 AA Ter Aar

www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

- Renewi heeft ook plannen voor het bouwen van recyclinginstallaties, maar wil daarvoor eerst zekerheid over de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) en welke afspraken daaronder gaan gelden. De UPV geldt naar verwachting vanaf 1 januari 2026. Bijkomende verwachting is ook dat Renewi in eerste instantie luiers- en incontinentiemateriaal uit het bedrijfsafval gaat verwerken.

Wat doen andere gemeenten?

Een aantal gemeenten is, ondanks het gebrek aan capaciteit van de recycling-industrie, begonnen met het inzamelen van luiers en ander incontinentiemateriaal. Omdat deze stroom niet gerecycled kan worden, wordt het ingezamelde materiaal met de rest van het huishoudelijk restafval verbrand.

Het inzamelen van luiers levert dus op het gebied van recycling en duurzaamheid geen enkele winst op. Deze vorm van inzameling betekent slechts een financiële meevaller voor ouders met kleine kinderen. Inwoners die luiers aanbieden betalen niet langer voor het aanbieden van dit afval bij het restafval, maar deze kosten komen wel voor de rekening van alle inwoners via de afvalstoffenheffing. Inwoners die incontinentiemateriaal aanbieden ontvangen al een tegemoetkoming, Voor hen is er geen financieel voordeel bij apart inzamelen. De te maken kosten zijn relatief hoog, omdat er nog weinig gemeenten zijn die deze afvalstroom apart inzamelen, en de inzamelmiddelen die hiervoor aangeschaft moeten worden slechts beperkt beschikbaar zijn.

Onderzoek door Cyclus

Een aantal jaren geleden heeft Cyclus met alle aangesloten gemeenten gesproken over het alvast inzamelen van de luiers en ze vooralsnog te verwerken als restafval. Hier is destijds ook een businesscase voor gemaakt, maar dit is nog niet concreet gemaakt vanwege het feit dat er onvoldoende capaciteit is om de businesscase in werking te laten treden.

Let op: onderstaande businesscase is gedateerd (2023) en daarmee een grove indicatie.

Businesscase luierinzameling met verzamelcontainer

Projectkosten

	Prijs per eenheid		Nieuwkoop
Projectleiding	€ 50.000	in totaal	€ 4.430
Communicatie	€ 20.000	in totaal	€ 1.772
Onvoorzien	20%	van totaal	€ 1.240
Totaal projectkosten			€ 7.442

Structurele kosten per jaar (Brengevoorziening)

	Prijs per eenheid		Nieuwkoop
Inzameling luiers en incontinentiemateriaal			€ 17.105
Verwerking luiers en incontinentiemateriaal	€ 120,00	per ton	€ 22.505
Transport en overslag	€ 18,44	per ton	€ 3.458
Luierzakken	€ 0,15	per zak	€ 0
Lease OC container (semi)met IRDC	€ 1.787,94	per container	€ 14.304
Beheer en onderhoud	€ 530,81	per container	€ 4.246
Totaal structurele kosten			€ 61.619
Brengevoorziening			€ 61.619

Besparing per jaar

	Prijs per eenheid		Nieuwkoop
Besparing inzameling restafval	-€ 75,00	per ton	-€ 14.066
Besparing transport en overslag	-€ 18,44	per ton	-€ 3.458
Besparing verwerking restafval	-€ 105,97	per ton	-€ 19.874
Totaal besparingen			-€ 37.398

Mislopen inkomsten restafval

	Prijs per eenheid		Nieuwkoop
Mislopen inkomsten restafval	€ 1,50	per inworp	€ 46.886

Samengevat zou het separaat inzamelen en verwerken van luiers en incontinentiemateriaal een kostenpost voor de gemeente Nieuwkoop opleveren van € 78.549,-. Randvoorwaarde daarbij is dat alle Cyclus gemeenten aansluiten bij dit initiatief.

De huidige kosten voor gemeente Nieuwkoop voortvloeiend uit de tegemoetkoming van incontinentiemateriaal:

In 2023 maakten 87 inwoners gebruik van de regeling tegemoetkoming medisch afval:

- Zij betalen vastrecht.
- Aan aanbiedingen is tegemoetgekomen:

374 inworpen ondergrondse container x € 1,66 = € 620,84

202 aanbiedingen 140 liter minicontainer x € 4,39 = € 886,78

154 aanbiedingen 240 liter minicontainer x € 7,71 = € 1.187,34

Totaal aan medisch gerelateerde tegemoetkoming € 2.695,-.

Note: Het totaal aan tegemoetkoming afvalstoffenheffing was in 2023 € 73.614,-, waarvan € 70.919,- tegemoetkoming aan huishoudens met:

- Een inkomen op of onder het bijstandsniveau.
- Onvoldoende eigen vermogen.

Preventie en hergebruik van luiers en incontinentiemateriaal

Er zijn meerdere recycle strategieën om de luierketen te sluiten. De volgende initiatieven vallen weliswaar niet onder de verkenning apart inzamelen en recyclen van luiers, maar preventie en hergebruik van luiers en incontinentiemateriaal kan ook veel afval voorkomen en dus het benoemen waard.

Ouders hebben hierin een rol door hun kinderen zo snel mogelijk zindelijk te maken en door voor wasbare luiers te kiezen. Tegenwoordig zijn kinderen steeds later zindelijk, tot 1,5 jaar later dan in 1990. Er is veel milieuwinst te behalen en er zijn kosten te besparen door kinderen vroeg zindelijk te maken. Hiervoor zijn allerlei middelen en instrumenten beschikbaar. Uit onderzoek blijkt dat meer aandacht geven aan vroege zindelijkheid kan leiden tot een vermindering van het gebruik van babyluiers met 20%. Dat levert minder afval op en minder CO₂-uitstoot. Ook het gebruik van wasbare luiers zorgt dat er veel minder luierafval ontstaat.

Conclusie:

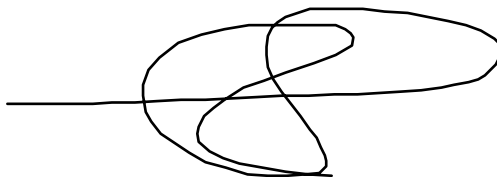
Omdat onduidelijk is hoe de verzameling en recycling van deze stroom in de toekomst vorm gaat krijgen en er significante kosten zijn gemoeid met het inrichten van een infrastructuur rond inzameling van luiers en ander incontinentiemateriaal, zullen ervoor nu nog geen verdere stappen worden ondernomen in dit proces. Mocht er in de toekomst een uitbreiding van de recyclingcapaciteit plaatsvinden, wordt er opnieuw met Cyclus overlegd om de mogelijkheden in kaart te brengen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester

A handwritten signature in black ink, featuring a large, rounded loop on the right side and a horizontal line extending to the left.

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

U kunt de voortgang van uw aanvraag volgen op MijnNieuwkoop.

www.nieuwkoop.nl/mijnnieuwkoop